

ŞE'N

Şe'n'in Türkçe'de tam karşılığı yoktur. En yakın mânâ olarak hal, kabiliyet deniliyor.

Hâlık (yaratıcı) Allah'ın bir ismidir. Hâlıkîyet ise şe'nidir. Yâni, yaratıcı olmak Allah'ın şânındandır. Bu hâlıkîyetini icra etmek dilediğinde halk (yaratma) fiiliyle mahluku yaratır ve o mahlûkta Hâlık ismi tecelli eder.

Merhamet sahibi olmak, gazap sahibi olmak da İlâhî şunattandır. Nur Külliyyatı'nda **“Zat, Şuunat, Sıfat,...”** sıralaması vardır. Şuunat sıfattan önce zikredilmiştir. Çünkü sıfatları icraata sevk eden şuunattır. Mesela, merhamet etmek Allah'ın şe'nindedir. Bu merhamet ile kişiye nimet ihsan etmeği irade eder ve kudretiyle onun ihtiyacı olan şeyi yaratır.

Merhamet etmek şuunat-ı İlahiye, irade ve kudret ise sıfat-ı İlahiyedirler Allah'ın zâtı mukaddes olduğu gibi, şuunatı da mukaddestir. Yâni, beşer akli bu hususta ne düşünse, ne tahmin etse, ne hayaller kursa Allah'ın şuunatı bunların hiçbirine benzemez; hepsine benzemekten münezzehtir.

“Lezzet-i mukaddese, ferah-ı münezzehtir, memnuniyet-i mukaddese” gibi tabirler de İlâhî şunatı ders verirler.

İnsanda sevme, lezzet alma, hoşlanma hali ve kabiliyeti vardır. Allah da mahlûkatını sever ama, bizim bir eserimizi sevmemiz gibi değil. İşte bu İlâhî muhabbeti, mahlûkatın sevgilerinden ayırmak için “mukaddes” kelimesi kullanılır. Allah da kulunun ibadetinden memnun olur. Ama, bu memnuniyet bir padişahın kendisine itaat eden bir askerinden memnun olması gibi değildir. İşte bunu zihinlere yerleştirmek için **“memnuniyet-i mukaddese”** tabiri kullanılıyor.

Allah'ın bütün mahlûkatının ihtiyaçlarını görmekte bir lezzet-i mukaddesesi vardır. Fakat bu lezzet, bizim bir fakiri giydirmekten yahut doyurmaktan aldığımız lezzete benzemez.

“Her bir faaliyette bir lezzet nev'i vardır” hakikatından hareket ederek kâinata nazar ettiğimizde, Cenâb-ı Hakk'ın herbir fiilini icra etmekte, her bir ismini tecelli ettirmekte bir lezzet-i mukaddesesi olduğu aklımıza görünür. Bu lezzetin keyfiyetini ise akıl idrak edemez. Zira, akıl ancak mahlûkat sahasında düşünebilir.